

Kansalliskirjaston strategia 2021-2030

Finna-konsortiorryhmä 12.2.2021

Kristiina Hormia-Poutanen

Palveluiden kehittämiseen vaikuttavia keskeisiä suunnitelmia

- Kansalliskirjaston strategia 2021-2030
- Finna-kehittämissuunnitelma; Finna visio 2021-2024
- FinELib-kehittämissuunnitelma; FinELib visio 2021-2024
- Melindan kehittämissuunnitelma 2021-2024
- Finton kehittämissuunnitelma 2021-2024
- Metatietovisio

Sivistys yhteiskunnan ytimessä

Kansalliskirjasto turvaa kansallisen julkaistun kulttuuriperinnön säilymisen ja sen saatavuuden yhteiskunnassa.

Kansalliskirjasto välittää ja tuottaa tietosisältöjä tutkimukselle, opiskelulle, kansalaisille ja yhteiskunnalle sekä kehittää palveluja yhteistyössä kirjastoverkon ja tietoyhteiskunnan muiden toimijoiden kanssa.

Arvot

▪ **Avoimuus**

Avoimuuden periaate ohjaa toimintaa ja palveluiden kehittämistä. Sitä toteutetaan jakamalla ja vastaanottamalla ideoita avoimesti ja rohkeasti sekä tukemalla avointa tiedettä. Kirjaston toimintakulttuuri on avoin.

▪ **Uudistuminen**

Uudistumisella kehitämme palveluiden laatua, vaikuttavuutta, asiakaslähtöisyyttä ja tasavertaisuutta. Edistämme uteliaisuutta arvostavaa toimintakulttuuria. Uudistumista tukee aktiivinen yhteistyö kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa ja sitä ohjaavat vastuullisuuden, avoimuuden ja kestävän kehityksen periaatteet.

▪ **Sivistys**

Toimitaan kulttuurinkantajana, sivistyksen selkärankana – vakaasti tiedon puolella. Sivistys kuuluu kaikille, hyvinä ja huonoina aikoina, myös polarisoituvassa maailmassa. Johtotähtinä ovat tasa-arvoinen tiedonsaanti, koulutus- ja tutkimusedellytysten tukeminen sekä eettisen, luotettavan ja tutkitun tiedon välittäminen.

Strategiset valinnat

- Kulttuuriperintö yhteiseksi hyväksi
- Kansalliskirjasto tiedeyhteisön ytimessä
- Kansalliskirjasto sivistyksen ja oppimisen voimavarana
- Verkostoyhteistyön kautta vahvaksi osaamiskeskukseksi

KK-strategian toimeenpanoa

- Kokonaisarkkitehtuurityö
- Toimeenpanosuunnitelma 2021-2024/2030
 - Toimeenpano osana palveluiden kehittämistä
 - Projektointi
- Arvokeskustelu henkilöstön kanssa – syksy 2020-kevät 2021
- Osaamisen kehittäminen – työpajat kevät 2021

Strategian toimeenpanon keskeisiä teemoja

▪ Avoimen julkaisemisen tuki

- Tavoitteena mahdollistaa avoin julkaiseminen ja avointen aineistojen laaja saatavuus. Avoimen julkaisemisen sopimusten neuvottelut **FinELib**in kehityslinjausten mukaisesti- 100% OA.

▪ Avointen oppimateriaalien jatkokehitys

- Tavoitteena avoimien oppimateriaalien laaja saatavuus ja tarvittavan infrastruktuurin kehittäminen yhteistyöhankkeissa. (mm. **Finna** Luokkahuone, Avoimien Oppimateriaalien Kirjasto).

▪ Kansalliskirjasto kulttuurin ja tieteen osaamiskeskuksena

- Tavoitteena osaamisen jakaminen KAM-verkostossa erityisesti aineistojen saatavuuteen ja yhteentoimivuuteen liityen. Kulttuurin ja tieteen osaamiskeskuksen suunnittelu yhteistyössä KAM-verkoston kanssa (**Digime / Finna / Yhteentoimivuus**) -
> ***Digitaalisen kulttuuriperinnön pyöreä pöytä***

▪ Kuva-aineistot digitaalisissa palveluissa

- Tavoitteena kuva-aineiston monipuolinen hyödyntäminen(3D). Kuva-aineistojen sisältämän datan hyödyntämiseen liittyvän tietoarkkitehtuurin suunnittelu ja ensimmäiset testit ja IIF yhteistyö

Toimeenpanosuunnittelussa esille nostettua

- **Melindan kuvailuympäristön kehittäminen**
 - Tavoitteena avoimen linkitetyn datan mukainen kuvailu. **Melinda**-alustan uusiminen.
- **Kuvailun kehittäminen**
 - Metadataprosessien kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa tekoälypohjaisia ratkaisuja hyödyntäen. Eri lähteistä tulevan metadatan tarkoituksenmukainen hyödyntäminen eri palveluissa. **Metadatayksiköt**.
- **Oma data –pilotti**
 - Tavoitteena parhaan käyttökokemuksen mahdollistaminen digitalisissa palveluissa, mm. **Finna**. Yhtenä kehittämisalueena OmaData-pilotti Helsingin kaupungin ja kaupunginkirjaston kanssa.
- **Tekoälyhankkeiden kartoitus ja KK:n 5 vuoden tekoälykehitykseen liittyvä suunnitelma**
 - Tavoitteena merkittävästi lisätä tekoälyä hyödyntäviä ratkaisuja kirjaston palveluissa toimien yhteistyössä keskeisten kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa

Kansalliskirjaston muita strategisia tavoitteita

- Työhyvinvoinnin monipuolinen edistäminen
 - Työnantajakuvan vahvistaminen ja vetovoimaisuuden lisääminen
 - Palvelut tukevat suomalaisen kulttuuriperintökentän kestäväää kehitystä
-
- Strategiatiedote:
<https://workgroups.helsinki.fi/pages/viewpage.action?pagelId=200281885>

Kiitos!

www.kansalliskirjasto.fi

Kristiina Hormia-Poutanen

Kristiina.hormia@helsinki.fi

@HormiaKristiina